

RPG-distrikt Småland-Öland

Nätverket
**KPR lyssnar
på oss!**

Ett nätverk för dig som är intresserad av samhällsfrågor ur ett äldreperspektiv

Socialstyrelsen bedömer att besöksförbudet på äldreboenden kan upphöra

Pressmeddelande

Argumenten för det tillfälliga besöksförbudet på äldreboenden är mycket svagare nu, än när förbudet infördes i april. Det finns också negativa effekter som ökar med ett långvarigt besöksförbud. Socialstyrelsens sammantagna bedömning är att besöksförbudet kan upphöra efter den 30 september.

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att analysera det tillfälliga förbudet mot besök inom särskilt boende för äldre, som infördes den 1 april med anledning av covid-19-pandemin. I uppdraget ingår att göra en bedömning om det tillfälliga besöksförbudet bör upphöra efter den 30 september 2020 eller inte.

Socialstyrelsen konstaterar i sin rapport att förhållandena har förändrats sedan besöksförbudet infördes. Spridningen av covid-19 i samhället är betydligt lägre, samtidigt som äldreboendena är bättre rustade för att förebygga smittspridning. Det finns också möjlighet för personal, brukare och allmänhet att testas för pågående covid-19-sjukdom.

– De särskilda boendena har haft tid att förbättra följsamheten till basala hygienrutiner och se över arbetssätt och andra rutiner för att minska risken

för smittspridning. Socialstyrelsen har gett ut ett flertal stöd till kommuner och äldreboenden för att underlätta anpassningar till följd av covid-19-pandemin. Dessutom är smittspridningen i samhället på en helt annan nivå i dag än i våras, säger Olivia Wigzell, generaldirektör på Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen har också tagit del av synpunkter och erfarenheter av hur besöksförbudet fått negativa konsekvenser för de som bor på äldreboenden och deras anhöriga.

– Ett långvarigt besöksförbud innebär stora påfrestningar i form av saknad och risk för negativa hälsoeffekter. Upplevelse av ensamhet och ofrivillig isolering kan leda till annan sjuklighet vilket i sin tur kan leda till ett ökat vårdbehov, säger Iréne Nilsson Carlsson, folkhälsoråd vid Socialstyrelsen.

Bedömningen är att besöksförbudet kan upphävas

Efter en samlad avvägning bedömer Socialstyrelsen att det tillfälliga besöksförbudet kan upphävas.

– Argumenten för det tillfälliga besöksförbudet är betydligt svagare nu än när förbudet infördes, samtidigt som de negativa effekterna ökar med ett långvarigt besöksförbud. Det finns dock fortsatt risk för att smitta kan komma in på äldreboenden och det är därför nödvändigt att verksamheterna planerar och förbereder sig för säkra besök och att de som besöker personer på äldreboenden tar ansvar för att undvika att föra in smitta, säger Olivia Wigzell.

Socialstyrelsen har också haft i uppdrag att redovisa vilka regelverk på myndighetsnivå som kan ersätta besöksförbudet om det tas bort, och kunna tillämpas från och med den 1 oktober 2020. I förslaget till föreskrift, som nu går på remiss, finns bland annat bestämmelser om att den som är verksamhetsansvarig ska fastställa rutiner för hur man kan arbeta i boendet för att följa rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och smittskyddsläkare. Det finns också förslag om bestämmelser rörande riskanalys, ledarskap, kompetens, information och hygien på boendena.

– Socialstyrelsen bedömer att det är av stor vikt att verksamheterna skapar goda förutsättningar för säkra besök, även om besöksförbudet upphör att gälla. Syftet med de föreslagna föreskrifterna är att ge ett enhetligt och nationellt stöd samt att tydliggöra verksamheternas ansvar. För att stödja kommuner och verksamheter kommer myndigheten förutom föreskriften också att ta fram en checklista och annat informationsmaterial, säger Olivia Wigzell.

Besöksförbud på äldreboenden försvinner

Pressmeddelande

Besöksförbudet på äldreboenden upphör från och med den 1 oktober. Det meddelade socialminister Lena Hallengren (S) vid en pressträff på tisdagen.

– Det råder ingen tvekan om att detta är efterlängtat. För många har det varit både smärtsamt och påfrestande, sade Lena Hallengren.

Som skäl för sitt beslut anger regeringen och myndigheterna framför allt den minskade smittspridningen. Hallengren varnade samtidigt för att nya utbrott av covid-19 kan förändra läget.

– Vi måste vara medvetna om det. Och det är en risk nu när vi lyfter förbudet. Det innebär ett stort och ett större ansvar för äldre och för deras anhöriga. Jag vill därför understryka betydelsen av att var och en av oss tar detta ansvar. Det handlar till exempel om att inte göra besök när vi har symtom.

Socialstyrelsen kommer nu att skicka ut föreskrifter på snabbremiss. Tillsammans med föreskrifterna kommer myndigheten också skickat ut checklistor och informationsmaterial kring hygienrutiner och annat kopplat till covid-19.

Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlsson påtalade besöksförbudets baksida.

– Vi vet att det har haft en rad negativa konsekvenser för äldre och även för äldres anhöriga.

Han sade att deras bedömning också gjorts på grund av att äldreomsorgen förbättrat rutinerna generellt.

– Kunskapen om covid-19 har ökat och smittspridningen har minskat kraftigt, sade Johan Carlsson.

Även Folkhälsomyndigheten kommer att skicka ut stöd och rekommendationer kring besöksrutiner när förbudet upphör den 1 oktober.

Källor: Pressmeddelande: Socialstyrelsen och Kommunalarbetaren